

ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่าง ยั่งยืน วันศุกร์ที่ 8 กันยายน 2560

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
กล่าวในรายการ “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา
อย่างยั่งยืน” ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการ
เฉพาะกิจแห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ 8 กันยายน
2560 เวลา 20.15 น.

สวัสดีครับ พ่อแม่พี่น้องชาวไทยที่รักทุกท่าน

ด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรทรงพระราชอนุสรณ์คำนึงถึงพระมหากรุณาธิคุณ
ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยมาโดยตลอด
และด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดแนวพระราชดำริของสมเด็จพระบรมชนก
นาถ และสมเด็จพระบรมราชชนนี ที่ทรงคุณอนันต์ และสร้างสุขแก่ปวงประชา จึงพระราชทานพระราช
อนุญาตให้จัดทำ โครงการ “จิตอาสาเฉพาะกิจงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ” ขึ้น ตามที่ผมได้นำมา
กล่าวในรายการนี้ เมื่อสัปดาห์ที่แล้วนั้น ทราบว่าปัจจุบัน มีพี่น้องประชาชน ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ใน
หลากหลายอาชีพ ต่างมาสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก
ในการนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระรูปพระเจ้าหลานเธอ
พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ขณะทรงร่วมทำกิจกรรมจิตอาสา ร่วมกับข้าราชการในช่วงวันหยุดเรียน โดยทรง
กวาดลานวัด ทรงทำความสะอาดรอยพระพุทธรูปจำลองและบริเวณรอบใต้ฐานพระพุทธรูป ทรงเช็ดถูกระจก
หน้าต่างวัด ทรงถูพื้นด้วยพระองค์เอง และถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุสงฆ์เป็นต้น พร้อมทั้ง ทรงให้
กำลังใจ “จิตอาสาเฉพาะกิจฯ” ทุกคนว่า “สู้ ๆ ครับผม” อีกด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ขอ
พระองค์ “ทรงพระเจริญ”

พี่น้องประชาชนที่รัก ครับ

ช่วงของการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่ “ไทยแลนด์ 4.0” ในยุคดิจิทัลนี้ หากเปรียบประเทศไทยเป็นคอมพิวเตอร์
แล้วผมเห็นว่า ส่วนประกอบต่าง ๆ ของประเทศ จำเป็นต้องได้รับการอัปเดต ยกระดับทั้งระบบ เพื่อให้

ประเทศของเรา ได้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน บนโลกดิจิทัลได้ ส่วนประกอบเหล่านั้น ได้แก่

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware) เช่น โครงสร้างพื้นฐานทั้งปวง ต้องลงทุนขนาดใหญ่ เพื่ออนาคต อาทิ ด้านการคมนาคมขนส่ง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ซอฟต์แวร์ (Software) คือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งเราจะต้องปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อจะอำนวยความสะดวกต่อการให้บริการประชาชน ไม่เป็นอุปสรรคต่อภาคการค้า การลงทุน และป้องกันไวรัส คือการทุจริต
3. ทรัพยากรมนุษย์ (People ware) คือ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการพัฒนาศักยภาพให้เป็น “คนไทย 4.0” ด้วยการศึกษ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและตลาดแรงงานของประเทศ

4. ระบบปฏิบัติการ OS คือ โครงสร้างระบบราชการ ที่ต้องอัปเดตให้ทันสมัย ทันโลก ทันเทคโนโลยี อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงการทำงาน ระหว่าง People ware – Software – Hardware ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งรัฐบาลนี้ยกเครื่องระบบปฏิบัติการใหม่ ให้เป็นการขับเคลื่อนประเทศด้วยกลไกประชารัฐ ซึ่งข้าราชการจะเป็นผู้ประสานงาน ผู้อำนวยความสะดวก ไม่ใช่เพียงผู้คุมกฎ เหมือนในอดีตที่ผ่านมา

ทั้งนี้ กลไกประชารัฐ ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เป็นสำคัญ วันนี้ผมอยากจะเพิ่มเรื่องสื่อมวลชนด้วย ทั้งสื่อกระแสหลักที่มีสังกัด และสื่อออนไลน์ที่ไร้สังกัด รวมทั้งภาควิชาการ เข้าไปอยู่ในกลไกประชารัฐของเราอีกด้วย

โดยเฉพาะภาควิชาการ นั้น ในหลวงรัชกาลที่ 10 เคยมีรับสั่งให้ส่งเสริมสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏ (มรภ.) อย่างเต็มที่ ใน 2 เรื่องหลัก ๆ คือ

- (1) การผลิตและพัฒนาครู จะต้องวางระบบที่ดี
- (2) ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ ทำหน้าที่พัฒนาท้องถิ่น แต่ละแห่งของตน ซึ่งต้องวิเคราะห์สภาพ

ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

ในการนี้ รัฐบาลนี้ ได้น้อมนำพระราชดำรัสดังกล่าว นับเป็นอีก “ศาสตร์พระราชา” เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแนวทางให้ทั้งมหาวิทยาลัยต่างๆ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาต่างๆ ต้องมีบทบาท ในเชิงวิชาการ คงไม่เพียงแต่ผลิตบัณฑิต นักศึกษา ผู้ตลาดแรงงานของท้องถิ่นของตน และประเทศเท่านั้น แต่ยังคงต้องมีส่วนร่วมในการวิจัย พัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองท้องถิ่น ด้วยคลัสเตอร์ภาคการผลิต ทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมทั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ทั้ง 10 แห่ง ซึ่งมีเป้าหมายให้เป็นฐานการผลิต ที่แตกต่างกันออกไปตามศักยภาพของแต่ละภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายที่ปลายทาง คือ การกระจายความเจริญไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ไม่มากระจุกตัวอยู่เฉพาะกรุงเทพฯ หรือจังหวัดใหญ่ ๆ ที่เป็นหัวเมืองของภูมิภาคเท่านั้น พี่น้องประชาชน แรงงาน นักเรียน นักศึกษา จะได้กลับไปใช้ชีวิต ประกอบอาชีพ ณ ดินฐานของตน อยู่กับครอบครัวของตน ไม่ต้องเสียดาย แสวงโชคในเมืองใหญ่ อีกต่อไป ครอบครัวจะได้อยู่พร้อมหน้า สังกมก็จะเข้มแข็ง

สำหรับคำว่า “ราชภัฏ” ซึ่งหมายถึง “คนของพระราชินี ข้าของแผ่นดิน” นั้น ย่อมมีนัยสำคัญ ที่ลึกซึ้งเปรียบเสมือนว่า “สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏ” หรือ “วิทยาลัยครู” ในอดีต จะเป็นผู้ทำงานถวาย และสนองพระราชกรณียกิจ ในเรื่องที่สำคัญ ๆ เพื่อพัฒนาประชาชนทุกหมู่เหล่า ให้ได้มีโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ช่วยให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกสถานที่ รวมถึงชุมชนสังคมที่ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ยังเข้าไม่ถึง หรือละเลยในการเข้าไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน “ตราประจำพระองค์” หรือ “พระราชลัญจกร” เพื่อให้เป็น “ตราประจำสถาบัน” ของทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ใช้มาจนตราប់ทุกวันนี้ครับ

ดังนั้น ผมจึงอยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ภาคภูมิใจ และทุ่มเทพลังกาย พลังใจ พลังสมอง ในการสนองพระราชปณิธานของ “ในหลวง” รัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 ของปวงชนชาวไทย รวมทั้งทุกสถาบันการศึกษา ได้ดำเนินการในบทบาทเพิ่มเติมของตน ที่เป็นส่วนหนึ่งของกลไกประชารัฐ เพื่อการพัฒนาประเทศของเราในอนาคต ด้วย ฝากช่วยริเริ่ม ช่วยดำเนินการด้วย ให้ทุกคนรักที่อยู่ ที่อาศัย ภูมิภานาของตนเอง แล้วคาดหวังว่าจะพัฒนาได้อย่างไร ก็จะไปสู่การเรียนรู้ และการศึกษาที่สอดคล้องต้องกันกับสิ่งที่ผมพูดไปแล้ว

พี่น้องประชาชนที่รัก ครับ

ในการวางรากฐานด้านโครงสร้างสู่ “เศรษฐกิจ 4.0” เรื่องหนึ่งที่สำคัญ คือการวางโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศ หรือ “โครงการเน็ตประชารัฐ” ทั้งนี้ เพื่อให้พี่น้องประชาชนได้เข้าถึงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐได้ดีขึ้น สร้างโอกาส สร้างอาชีพ เช่น ในเรื่องของการขายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ เปิดช่องทางการเข้าสู่ถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพของพี่น้องประชาชน รวมถึงการศึกษาค้นคว้าของภาคเอกชนและภาควิชาการ เป็นต้น ทั้งนี้ กว่า 70,000 หมู่บ้านทั่วประเทศพบว่า เกินกว่า 50% หรือ 40,000 กว่าหมู่บ้าน ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์และยังไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ในจำนวนนี้มี 3,920 หมู่บ้าน ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตและยากต่อการเข้าถึง

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้วางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ มาตั้งแต่ห้วงปลายปีที่แล้ว โดยมุ่งเน้นยกระดับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่หมู่บ้านเหล่านี้เป็นความเร่งด่วนลำดับแรก และก็เป็นที่น่ายินดี วันนี้ผมได้รับรายงานว่าในเบื้องต้น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้ส่งมอบการติดตั้งอินเทอร์เน็ตในหมู่บ้านแล้วกว่า 11,250 หมู่บ้าน โดยส่วนที่เหลือจะได้ทยอยดำเนินการต่อไป

นอกจากนี้ อีกโครงการหนึ่งที่รัฐบาลทำคู่ขนานกันไปคือ โครงการดิจิทัลชุมชนด้าน e-Commerce โดยบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้ร่วมกันดำเนินการ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนขายสินค้าและบริการของท้องถิ่นในรูปแบบออนไลน์ได้ ในอนาคตอีกไม่นานต่อจากนี้ สำหรับความคืบหน้าโครงการนี้ ได้มีการสำรวจร้านค้าในชุมชน รวมทั้งประเมินความพร้อมของจุดรับลงทะเบียนสินค้า และคำสั่งซื้อสินค้า ครอบคลุม ทุกจังหวัด ทั่วประเทศแล้ว ให้ติดตามกันนะครับ โดยในขั้นตอนต่อไป จะเป็นการพัฒนา “ระบบe-Market

Place กลาง” ที่จะเป็พื้นฐานข้อมูลสินค้าชุมชนซึ่งต่อไปภาคเอกชน ร้านค้ารายน้อยใหญ่ ก็จะสามารถเลือกเชื่อมโยงข้อมูลสินค้าดังกล่าว ไปวางขายในพื้นที่ e-Market Place ของตัวเองได้ อีกทั้งจะมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการร้านค้า (Point of Sale), ระบบ e-Logistics ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบ Prompt Pay ที่คนไทยเริ่มคุ้นเคยกันมากขึ้นแล้วในปัจจุบันนะครับ และระบบ e-Payment ในทำนองเดียวกับที่ไปรษณีย์ไทยดำเนินการอยู่ในเว็บไซต์ “ไทยแลนด์-โพสต์-มาร์ท” (www.thailandpostmart.com) ซึ่งผมได้เร่งรัดให้โครงการนี้ ดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ก็จะช่วยให้พี่น้องประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ได้ขายสินค้าของตนได้ “โดยตรง” ผู้บริโภคและร้านค้าขนาดใหญ่ ทั้งผลิตผลทางการเกษตร หรือสินค้า OTOP สินค้าพื้นบ้าน สินค้าประจำท้องถิ่น ซึ่งเป็นศิลปหัตถกรรม ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น สินค้า GI เป็นต้น ก็เพื่อเป็นอีกช่องทางในการจำหน่ายสินค้า เพื่อจะสร้างรายได้ให้แก่พี่น้องประชาชน ไม่ว่าจะอยู่มุมใดของประเทศ ก็จะได้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีใครช่วย ว่าแห้ว ไม่มีกำลังใจ เพราะรัฐบาลนี้ มีนโยบายว่า เราต้องทำทุกอย่างโดยคำนึงถึงคนทั้งประเทศ เราไม่เคยทิ้งใครไว้ข้างหลัง ทุกคน ทุกชุมชน จะได้มีส่วนช่วยกัน ในการจะสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจ ตั้งแต่ในระดับของตน ไปจนถึงระดับชาติ เป็น “ห่วงโซ่คุณค่า” เดียวกัน เกิดความยั่งยืนต่อไปนะครับ ตามแนวทาง “เศรษฐกิจ 4.0” ที่รัฐบาลได้ตั้งใจไว้ เราต้องสร้างความเชื่อมโยงกันให้ได้ วันนี้หลายเวทีในต่างประเทศก็พูดถึงเรื่องนี้ การสร้างความเชื่อมโยง

สำหรับระยะยาว รัฐบาลนี้ ได้ยกร่างแผนปฏิบัติการดิจิทัลนะครับ เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2560 ถึง 2564 และร่างแผนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2560 ถึง 2564 ซึ่งก็เป็นเรื่องใหญ่ นะครับ แต่คงไม่ใช่เรื่องที่ยาก หากทุกฝ่ายร่วมมือกัน หาหนทางปฏิบัติให้ได้ และถ้ามีอะไรเกิดขึ้น เราก็สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ได้ตลอดเวลา ตามสถานการณ์โลก สถานการณ์ภายใน ภายนอกของดรามานะครับ แล้วผมก็จะหาโอกาสมาเล่ารายละเอียดให้พี่น้องฟังในโอกาสต่อไป ทั้งนี้ผมก็ได้สั่งการให้ทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมแผนงาน การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม ที่คู่ขนานกันไปด้วย เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ทันที ไม่อย่างนั้นก็พอสร้างเสร็จแล้ว ก็ต้องใช้เวลาอีกกระยะหนึ่งเพื่อจะดำเนินการต่อ ผมให้คิดไปพร้อมกันเลย เมื่อคิดได้ครบแล้ว ก็ไปใช้ประโยชน์อย่างที่เราต้องการได้ นะครับ ประชาชนก็ต้องเรียนรู้ตั้งแต่วันนี้ ไม่อย่างนั้นจะเสียเวลาอีก

พี่น้องประชาชนที่เคารพ ครับ

ในการที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศ อย่างยั่งยืนและสมดุลนั้น นอกเหนือไปจากยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งจากภายใน หรือที่เรียกว่า “ระเบิดจากข้างใน” แล้วนั้น เราต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือ “กิจการต่างประเทศ” ด้วย ที่ผ่านมามีเห็นได้ว่าเราไม่สามารถละเลยสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกใบนี้ได้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้น ณ ส่วนใดของโลกก็ตาม เพราะสิ่งเหล่านั้น ย่อมจะส่งผลทั้งทางตรง หรือทางอ้อม ต่อ บ้านเมืองของเรา ประชาชนของเรานะครับ ในมิติต่าง ๆ อาทิ ความมั่นคง สังคม เศรษฐกิจ หรือสิ่งแวดล้อม

โดยเฉพาะผลกระทบจาก “เทคโนโลยีสารสนเทศ และดิจิทัล” ที่ขยายความเชื่อมโยงกันทั่วโลก เป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ มากขึ้นเรื่อย ๆ ยกตัวอย่างที่เห็นชัดเจนนะครับ เช่น เรื่องราคาสินค้าเกษตรของไทย ที่ตกต่ำมานาน ก็เป็นผลมาจากราคาในตลาดโลกที่อยู่ในระดับต่ำมาตั้งแต่ช่วง “วิกฤติแฮมเบอร์เกอร์” หรือในประเด็นความไม่แน่นอน ของเวทีการเมืองต่างประเทศ เช่น BREXIT หรือประเด็นความกังวลในเรื่องการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ที่สร้างความผันผวนให้กับตลาดหุ้นและตลาดการเงินทั่วโลก ที่มีผลติดต่อหรือมีผลต่อเนื่องมายังตลาดการเงินไทย รวมทั้งการดำเนินนโยบายของชาติมหาอำนาจ หรือประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ไม่ว่าจะขยับอะไร ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการค้า การส่งออกและการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยได้อีกด้วย

ดังนั้น ความเชื่อมโยงเรากับโลก นั้นเราจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประชาคมโลก ให้มากยิ่งขึ้น อย่างเหมาะสม และสมดุล จึงมีความสำคัญยิ่ง นะครับ วันนี้ถ้าเรามุ่งหวังแต่เพียงค้าขายระหว่างกันเท่านั้น คงไม่เพียงพอ ต้องมีการเชื่อมโยง มีการช่วยเหลือ มีการสนับสนุน มีการค้าการลงทุนในลักษณะ ต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน นะครับ จะเพิ่มมูลค่าทั้งสองด้าน เราจะหวังแต่เพียงว่าเอาเข้าเราขึ้นข้างเดียวไม่ได้ แม้กระทั่งในเรื่องการท่องเที่ยวก็ตาม วันนี้เราก็ต้องมีการท่องเที่ยวในแบบแพคเกจบ้าง คือให้เพิ่มทั้งสองทาง รวมไปถึงเกิดมูลค่ามากขึ้น จัดที่ท่องเที่ยว ของแต่ละประเทศแล้วมาเชื่อมโยงกัน เชื่อมโยงกับประเทศอื่นด้วย ในทั้งต้นทางและปลายทาง ก็ทำให้สามารถเกิดการสัญจรไปมาของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ สามารถที่จะไปเยี่ยมเยียนกันได้ ไปท่องเที่ยวกันได้ทั้งปี จะเพิ่มมูลค่าขึ้นทั้งสองด้าน สองทาง เราจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง รอบคอบ ในเรื่องการค้า นโยบายต่างประเทศควบคู่ ไปกับการสร้างความแข็งแกร่ง และความมีเสถียรภาพของประเทศ เหตุการณ์ภายในของเราก็เช่นกัน บางอย่างถ้าไม่ใช่เรื่องที่คอขาดบาดตาย ไม่ใช่เรื่องที่สำคัญมากนัก ก็อย่าช่วยกันประโคมข่าวกันมากนักเลย ทำให้ต่างประเทศเขามองเราว่าไม่ยุติกันเสียที หลายอย่างก็เป็นเรื่องของกระบวนการยุติธรรม ก็ให้เขาดำเนินการไป ติดตามไป รอผลออกมา ไม่อย่างนั้นก็มีผลกระทบไปทั้งสิ้นกับความเชื่อมั่น และการดำเนินการทางต่างประเทศ ที่ผมไปนั้นช่วงต้นสัปดาห์ ผมได้เดินทางไปร่วมหารือกับมิตรประเทศต่าง ๆ ถึง 2 ครั้ง 2 ครา ด้วยกัน ซึ่งผมอยากมาเล่าสู่กันฟังว่า สิ่งที่ประชาคมโลกและประเทศเพื่อนบ้านของเราให้ความสำคัญ มีอะไรบ้าง แล้วบทบาทและจุดยืน นโยบายของไทย ควรจะเป็นอย่างไร เราต้องเอาของเขามาคุยด้วย เราคิดของเราคนเดียวก็ไม่ได้อะไร เพราะว่าเราไม่ได้ตกลงด้วย ไม่ได้ยินยอมด้วย เราต้องร่วมมือกันอย่างไร ก็ต้องหาแนวทางให้ได้ ที่จะช่วยกระชับความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กันและกัน ฟังพากัน และ “เดินหน้าไปด้วยกัน” ด้วยความไว้เนื้อเชื่อใจกันนะครับ เรื่องอะไรที่เป็นเรื่องของประเด็นอ่อนไหวต่าง ๆ ก็ไม่ควรจะพุดออกไปในเวทีใหญ่ หรือเวทีสื่อประชาสัมพันธ์อะไรก็แล้วแต่ ไม่ควรพุด บางเรื่องก็เป็นการพุดหาหรือเพื่อจะแก้ปัญหา หรือคณะ ครม. ร่วม คณะกรรมการร่วม ในการแก้ปัญหาแต่ละเรื่อง ๆ อย่างเอาทุกอย่างมาปนกันหมด ทำให้การเดินหน้าต่างประเทศมีปัญหา แล้วในประเทศก็จะมีความเชื่อเรื่องความเชื่อมนั้นนะครับ สำหรับการประชุมแรก เป็นการประชุมระหว่างผู้นำกลุ่มประเทศ BRICS นะครับ ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่าง

รวดเร็วและมีบทบาทในเวทีโลกสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบไปด้วย บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้ กับประเทศตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนา ที่เมืองเซี่ยเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีนจะครบ ซึ่งไทยเป็นหนึ่งใน 5 ประเทศ “นอกกลุ่ม BRICS” ที่ได้รับเชิญไปร่วมประชุมครั้งนี้ด้วย เราก็มองได้ว่า สะท้อนให้เห็นถึงบทบาท และความสำคัญ ในด้านความเชื่อมโยงของไทย ที่มีต่อกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่สำคัญ ๆ เหล่านี้ โดยในสถานการณ์ประชุมของประเทศ BRICS นั้น มีหัวข้อหลัก ก็คือความเป็นหุ้นส่วน เพื่ออนาคตที่ดีขึ้น ซึ่งมีประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ ได้แก่

- (1) การขยายความร่วมมืออย่างทั่วถึง ในระบบธรรมาภิบาลโลก
- (2) การขับเคลื่อนโลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ ที่เปิดกว้าง ครอบคลุม สมดุล และยั่งยืน
- (3) การสร้างความเชื่อมโยงในระดับประชาชน
- (4) การพัฒนาเชิงสถาบัน โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกประเทศ ทั้งผู้สนับสนุน และผู้รับการสนับสนุนก็ต้องหารือซึ่งกันและกันว่า ต้องการอะไรกัน และเราให้อะไรกัน ได้ ก็ต้องไปเจรจา กัน พุดคุยกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ในโอกาสที่ผมได้พบปะหารือ กับประธานาธิบดีของจีน แบบทวิภาคี ทุกอย่างก็เป็นไปอย่างราบรื่น และน่าประทับใจโดยท่านประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้แสดงออกถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิด ท่านได้กล่าวว่าไทยกับจีนนั้นเหมือน คนในครอบครัว เป็นพี่ เป็นน้องกันของทั้ง 2 ประเทศ ไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวต่าง ๆ ก็เป็นจำนวนมาก คนไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยก็เป็นจำนวนมาก จีนยอมรับในการตัดสินใจของเรา ไม่ได้ใช้อำนาจ ไม่ได้ใช้ในฐานะมหาอำนาจเพื่อมาบังคับเรา ยอมรับในการตัดสินใจของเราในทุก ๆ เรื่อง และเชื่อมั่นในแนวทางการพัฒนาประเทศของรัฐบาล วันนี้ว่าเหมาะสมกับบริบทของเรา ในช่วงที่มีการปฏิรูป พร้อมทั้งจะยึดมั่นและดำรงรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีเช่นนี้ ในความร่วมมือ และ การแลกเปลี่ยนระหว่างกัน ในทุกระดับ ในอนาคตต่อไป ผมก็จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ขอขอบคุณท่านประธานาธิบดีของจีนด้วย

สำหรับในส่วนของประเทศไทย เราได้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศเกิดใหม่ และ ประเทศกำลังพัฒนา ที่หารือกันในเรื่องของการเสริมสร้างความร่วมมือ เพื่อการเติบโตร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ที่หลาย ๆ ท่านเรียกกันติดปาก ว่า SDG 2030 รวมทั้ง เสริมสร้างความร่วมมือในด้านการให้ความช่วยเหลือ ระหว่างประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศเริ่มพัฒนา ด้วยตนเองให้มากขึ้น ซึ่งหลักคิดที่ผมนำมาใช้ในการหารือเรื่องนี้ เริ่มจากการที่เราได้เห็น กระแสต่อต้านโลกาภิวัตน์มากขึ้น เริ่มมีหลายประเทศ ที่ไม่อยากจะอยู่รวมกลุ่ม โดยเห็นว่าการรวมกลุ่ม มีความสำคัญลดลง แต่ผมยังเชื่อในความร่วมมือ ร่วมใจกัน เพราะหากเราไม่เกื้อกูลกัน มุ่งแต่แสวงหาแต่ผลประโยชน์ ใจกว้างให้มากขึ้น ๆ เรื่อย ๆ เข้าสู่ประเทศของตนเองแต่เพียงด้านเดียว ก็จะทำให้โลกนั้นเข้าสู่ภาวะของการแข่งขัน อย่างรุนแรง จนในที่สุด ก็อาจเป็นทุกฝ่ายที่

พ่ายแพ้ไม่มีใครได้อะไร มีแต่ผลเสีย หรือสูญเปล่า นะครับ สำหรับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา อย่างเราเนี่ย เห็นได้ว่าต่างก็มีนโยบายมุ่งบรรลุเป้าหมาย คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน และเกื้อกูลกันดี มีความร่วมมือหลากหลาย ทำให้เกิดความเชื่อมโยง ที่แน่นแฟ้น นำไปสู่การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันพัฒนา ร่วมกันแก้ปัญหา อันจะนำไปสู่การสร้าง “หุ้นส่วน” เพื่อการพัฒนาที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันได้ และตอบโจทย์ความต้องการในการยกระดับรายได้ และความเป็นอยู่ของประชากร ไปพร้อม ๆ กัน อย่างยั่งยืนด้วย

ทั้งนี้ สิ่งที่ผมกล่าวในที่ประชุมนี้ ประเด็นแรก คือ การส่งสัญญาณว่าไทยยังคงให้ความสำคัญ ในความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ และเชื่อว่าเราไม่อาจเติบโตได้ แต่เพียงลำพังเราต้องเดินหน้า เคียงคู่ และพร้อม ๆ กันกับประเทศเพื่อนบ้าน ในอนุภูมิภาค ซึ่งเรายึดถือแนวทาง “ประเทศไทย +1 +2 +3 ...” เพื่อสนับสนุนให้การลงทุน และความร่วมมือ กับต่างประเทศ ได้ขยายผลไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านของเราด้วย หากพวกเราแข็งแกร่ง ก็จะสามารรถส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกันและกันได้ เราก็จะเจริญเติบโตไปด้วยกัน

ประเด็นที่สอง คือหากเราจะผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และครอบคลุม แล้ว หัวใจสำคัญ ก็คือความเชื่อมโยง ที่จะช่วยกระจายความเจริญ รายได้ และ โอกาส ทั้งทางการศึกษาและทางธุรกิจ ไปยังภาคส่วนต่างๆ อย่างทั่วถึง เพื่อให้ ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งการที่ไทยตั้งอยู่ใจกลางของอาเซียน จะสามารถเป็นประตูเชื่อมโยงภูมิภาคอื่น ๆ กับเพื่อนบ้านในอาเซียนได้ เราจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งทุกระบบ เพื่อจะเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางกายภาพ เช่น โครงการความร่วมมือรถไฟไทย-จีน ซึ่งจะเชื่อมโยงไทย ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เข้าสู่จีน และจะมีการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ตลอดแนวเส้นทางที่รถไฟผ่าน มีการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และเขตเศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดชายแดน รวมทั้งการผลักดันแผนแม่บทอาเซียน ด้านความเชื่อมโยงด้วย ทั้งหมดนี้ จะนำมาซึ่งการพัฒนาอย่างรอบด้าน ไม่เพียงแต่ในภูมิภาคเอเชียเท่านั้น ก็ยังจะเชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก อย่างที่สมาชิกที่ไปร่วมประชุมเขาก็กล่าวกันว่า ทุกคนก็จะสร้างความเชื่อมโยงของตัวเอง กับประเทศเพื่อนบ้าน กับประชาคม และก็จะเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจของเรา ซึ่งจีนมีบทบาทในการเชื่อมโยงนี้ ก็ให้ทุกคนได้มีสิทธิมีเสียง มีการพูดคุยมีการได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียม ก็เลิกในลักษณะที่ว่าเป็นการบังคับ หรือเป็นการสร้างอิทธิพล อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ให้มีการพูดคุยในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

สำหรับ “ความเชื่อมโยงระดับประชาชน” นับว่าเป็นอีกมิติที่สำคัญ ในการจะขับเคลื่อนความร่วมมือ เพราะว่าถ้าคนเจอกัน พบกัน รักกัน สามัคคีกันข้ามประเทศ ก็จะทำให้เรามีมิตรมากขึ้น จะช่วยสร้างความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง ทำให้เกิดการรวมตัวอย่างราบรื่นในทุกกิจกรรม ซึ่งประเทศที่กำลังพัฒนา ก็ต้องเร่งสร้างความเป็นหุ้นส่วน เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา กับเอกชน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถ และพัฒนาทักษะแรงงาน การร่วมมือแลกเปลี่ยนด้านวิจัยและพัฒนา เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม และในยุคสมัยนี้ ประเทศที่กำลังพัฒนา ก็มีความ

จำเป็นอย่างยิ่งในการเพิ่มขีดความสามารถเพื่อรองรับ “ความเชื่อมโยงทางดิจิทัล” ซึ่งจะช่วยขยายการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะ SMEs ซึ่งมีสัดส่วน กว่าร้อยละ 90 ของธุรกิจในกลุ่มภาคให้เติบโตไปกับเศรษฐกิจในภาพรวมได้ ผ่านการพัฒนา e-Commerce และบริการทางการเงินอื่น ๆ ที่ผมได้เล่าให้ฟังในสัปดาห์ก่อนไปแล้ว

ประเด็นสุดท้าย ที่ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน ก็คือการพัฒนาที่สมบูรณ์จะต้องมีความยั่งยืนด้วย เราจึงต้องร่วมมือกันสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการปกป้องสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และรัชกาลปัจจุบัน และต้องตระหนักว่า ทุกประเทศมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความคิด ความเป็นอยู่ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่าง ๆ ต่างกันทั้งสิ้น ฉะนั้นการดำเนินความร่วมมือ จึงต้องคำนึงถึงความต้องการ และข้อจำกัด ของผู้รับด้วย ตลอดจน ของผู้ที่มีส่วนร่วมเป็นสำคัญ อีกทั้งควรมีหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้การรวมกลุ่มของพวกเรา สามารถขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างประเทศ ในประชาคมโลกให้กว้างขึ้นไปอีกด้วย ก็เหมือนกับประชารัฐของเราในประเทศแล้ว เราน่าจะต้องมีประชารัฐกับต่างประเทศด้วย ก็เป็นตัวอย่งที่เทียบกันง่าย ๆ เจริญเติบโตทั้งภายในและภายนอก จะได้เร่งให้เร็วขึ้น

สำหรับอีกการประชุมหนึ่ง ที่ผมได้เดินทางไปเข้าร่วมในช่วงสัปดาห์นี้ คือการประชุมร่วมนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี อย่างไม่เป็นทางการ ไทย - กัมพูชา ครั้งที่ 3 เป็นการเตรียมการมาล่วงหน้าแล้ว ก็ถือว่าการเดินทางไปหรือ เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่งสลับกัน ครั้งที่แล้วเราเป็นเจ้าภาพในหลาย ๆ ด้าน ให้สอดคล้องกับความเชื่อมโยงในภูมิภาค ที่รัฐบาลนี้ ต้องการส่งเสริม ภายใต้นโยบาย “ประเทศไทย+1...” ตามที่ผมได้กล่าวถึง ในข้างต้น เพราะกัมพูชา เป็นหนึ่งในประเทศอนุภูมิภาค ที่มีประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่เชื่อมโยงกับไทยมายาวนาน มีภูมิศาสตร์ที่ใกล้ชิด ชายแดนติดกับไทย ทำให้มีการค้าระหว่างกัน ทั้งสินค้า บริการ รวมถึงแรงงาน ที่เป็นส่วนสำคัญ ในภาคการผลิตของเศรษฐกิจไทยด้วย มีความเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง การหารือครั้งนี้ เพื่อจะกำหนดแนวทาง และทิศทางการพัฒนาความสัมพันธ์ ให้แนบแน่นมากยิ่งขึ้น วันนี้ก็ตีมากอยู่แล้ว เราจะต้องเพิ่มความร่วมมือ ที่จะสร้างประโยชน์ให้กับทั้ง 2 ฝ่าย 2 ประเทศได้ให้เติบโตไปพร้อมกัน ซึ่งเราได้เห็นความคืบหน้าของความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ในเรื่องการพัฒนาจุดผ่านแดน มาตรการด้านภาษี การพัฒนาด้านแรงงาน การส่งเสริมด้านการศึกษาและการเกษตร การเชื่อมโยงทางถนน รถไฟ และทางน้ำ ซึ่งจะต้องต่อไปถึงประเทศอื่น ๆ อีกด้วย การกระตุ้นและส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ รวมถึง การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในบริเวณพื้นที่ชายแดนที่ติดกัน เพื่อจะสร้างงานและเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศด้วย

ทั้งนี้ การส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค ที่รัฐบาลได้ดำเนินการมา เหล่านี้ถือเป็นการช่วยสร้างสมดุล กับการพัฒนาประเทศ ลดการพึ่งพาเพียงเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างเดียว และสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กันด้วย เพื่อให้ไทยสามารถได้ประโยชน์จากการเติบโตของประเทศ

อื่น ๆ ในโลก โดยเฉพาะเมื่อเศรษฐกิจไทยโตได้ช้ากว่า จากปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าของไทยไปยังต่างประเทศ ก็จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้อีกแรงหนึ่งด้วย ก็จะต้องเป็นสินค้าที่มีนวัตกรรมให้มากยิ่งขึ้น

พี่น้องประชาชนครับ

เราอาจมองได้ว่าความเชื่อมโยง ทั้งทางโครงสร้างพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจ และทางสังคม ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโลกนั้น จะเป็นทั้งความท้าทายและโอกาสให้กับประเทศไทย ซึ่งคงเป็นการยากที่เราจะปิดตัว จากความเชื่อมโยงเหล่านี้ ไม่ค้าขาย ไม่ติดต่อกันอยู่แต่เพียงลำพัง ย่อมทำไม่ได้แล้วในวันนี้ เราจะทำอย่างไร เราจะพลิกฟื้นให้ความท้าทาย หรือวิกฤติเหล่านั้น ให้เพิ่มความเชื่อมโยง นำมาสู่การแข่งขันที่ลดลง มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพราะว่ามีผลจากตลาดการเงินที่ผันผวนมากขึ้น คือพูดง่าย ๆ ว่า เอาวิกฤติมาเป็น โอกาสให้ได้ จากสิ่งที่เป็นปัจจัยที่ทำให้ทุกอย่างไม่ดี ต้องเอาทุกปัญหาทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาและหาหนทางปฏิบัติ ลดวิกฤติ เพิ่มโอกาส อย่าทำโอกาสให้เป็นวิกฤติเลย ไม่ว่าจะเหตุผลอะไรก็ตาม เพราะฉะนั้น เราจะถือว่า สิ่งที่เราร่วมมือกันทำวันนี้ ก็จะเป็นโอกาสของประเทศ เป็นประวัติศาสตร์ที่คนไทยทุกคนได้ร่วมมือกัน ซึ่งนอกเหนือไปจาก เราจะต้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้ยืนอยู่ในประชาคมโลกในยุค 4.0 นี้แล้ว เราจะต้องร่วมมือกับนานาประเทศให้มากยิ่งขึ้นในการสร้างภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคมที่แข็งแกร่งไปด้วยกัน อย่าไปมองปัญหาการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว เพื่อให้เราสามารถจะช่วยเหลือกัน บรรเทาปัญหาให้แก่กันได้ เมื่อประเทศใดประเทศหนึ่งเกิดปัญหา ก็เดือดร้อนไปด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีเขตแดนติดกัน แล้วอาจจะลุกลามไปยังประเทศอื่น ๆ ได้มาก ก็ทำให้การแก้ปัญหา แก้ได้ยากไปเรื่อย ๆ จากยากอยู่แล้วก็ยากไปเรื่อย ๆ ทุกคนต้องระมัดระวัง ถ้าเราทำได้ดีแล้ว ก็จะเป็นการสร้างอำนาจการต่อรอง ให้กับกลุ่มประเทศอื่น ๆ ทำให้ประเทศเล็กอย่างเรานั้น หรืออาเซียนที่รวมกันหลายประเทศ ประเทศเล็ก ๆ เหล่านี้ เราก็จะไม่เสียเปรียบในเวทีโลกอีกต่อไป

สุดท้ายนี้

ปัจจุบัน เรามีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันแล้ว ทั้งนี้ การปฏิรูป คงไม่สามารถทำได้ ทำเสร็จภายในปี หรือ 2 ปี ทั้งหมด ก็เป็นเรื่องของรัฐบาลนี้ รัฐบาลต่อไป บางเรื่อง อาจใช้เวลาถึง 5 ปี 10 ปี แต่สิ่งสำคัญ 2 ประการ ที่ผมอยากจะเน้นย้ำในช่วงท้ายรายการนี้ คือ (1) เราจะมีส่วนร่วม มีการสร้างความปรองดองเกิดขึ้นได้อย่างไร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะเปลี่ยนแปลงในการจะปฏิรูปประเทศ แล้วก็เดินหน้าประเทศตามยุทธศาสตร์เหล่านั้น

(2) ความอดทน อดกลั้น ไม่ใจร้อน ไม่บิดเบือน ทุกคนก็วิพากษ์วิจารณ์กัน บางทีก็ไม่ใช่ ต้องไว้ใจกัน ร่วมมือ

กัน ในการจะนำพาประเทศไปสู่จุดหมายของเราคือ “ความมั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน” หลายอย่าง อย่างที่ผมเรียน
ไปแล้วว่า บางคนอาจจะบอกว่ายังไม่ได้อะไรเลยจากรัฐบาลนี้ ท่านก็ต้องคอย ถ้าท่านยังเข้าไม่ถึงตรงนี้ ก็ต้องใช้
เวลาในการที่จะเข้าถึงให้ได้ มี 2 ทางคือ ท่านเข้าถึงเอง หรือ 2.รัฐบาลยื่นแขนยื่นขาออกไปอีก ซึ่งเราต้องสร้าง
ความเข้มแข็ง ยั่งยืนไปด้วย เราให้แต่เพียงอย่างเดียวก็ไม่ได้ ให้แล้วก็ต้องเข้มแข็งด้วย ท่านก็ต้องปรับปรุงตัวเอง
เปลี่ยนแปลงตัวเองเหมือนกัน ด้วยการเรียนรู้ ด้วยการศึกษ ด้วยการหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ถ้าทุกคนเข้า
ไม่ได้เข้าไม่ถึง อยู่เฉย ๆ แล้วก็บ่นว่าทำไมไม่ได้อะไรเลย ถ้าอย่างนี้ผมว่าไปได้ยาก ทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน
และกัน รัฐบาลพร้อมที่จะนำทาง พร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนท่าน แต่ต้องเป็นการสนับสนุนที่ถูกต้องเป็นไป
ตามทำนองคลองธรรม ตามกฎหมาย อย่าให้เกิดปัญหาเกิดขึ้นอีกเลย จากนี้เป็นต้นไป

ขอบคุณครับ ขอให้“ทุกคน” มีความสุขในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์

สวัสดิ์ครับ